

PRIPRAVE NA III. KONGRES
SAMOUPRAVLJALCEV

Izvoljenih 5 delegatov za kongres

Na občinski konferenci za izvolitev delegatov za III. kongres jugoslovanskih samoupravljalcev, ki je bila 10. aprila, so se zbrali delegati OZD, družbenopolitične skupnosti, družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih interesnih skupnosti. O delu občinskega koordinacijskega odbora je uvodoma podal poročilo njegov predsednik Janez Čebulj. Same priprave se v občini odvijajo v skladu s sprejetim programom, zato je lahko ocenjujemo, da se le-te vršijo v vseh samoupravnih središčih, najintenzivnejše pa so v organizacijah združenega dela. V teh so bile tudi problemske konference in ponekje so bile obravnavane tudi posamezne teme.

Izteklo se je evidentiranje kandidatov za delegate III. kongresa. Kar 35 predlagateljev je predlagalo 23 možnih kandidatov. Na skupni seji koordinacijskega odbora in občinskega sindikalnega sveta je bila 19. marca sprejeta kandidatna lista za 5 kandidatov, ki so jo obravnavali vsi samoupravni subjekti v občini.

Občinska volilna konferenca je to listo obravnavala in z glasovanjem izvolila za delegate: JANEZA ČEBULJA (predsednik občinskega sindikalnega sveta), KURTA ČUČKA (predstavnik GG Ljubljana - TOK Škofljica), MARIJO KRKOČ (predstavnik Mercatorja - TOZD Dolomiti), HERMINO dr. LESKOŠEK-ŠEFMAN (predstavnik Inštituta Jožef Stefan) in dr.

Ivan Prebil

MARIJANA ROŽIČA (predsednik skupščine mesta Ljubljana).

Zbrani delegati so na to poslušali še izvajanja dr. Marijana Rožiča, ki je spregovoril o gospodarjenju in političnih razmerah v pogojih uresničevanja stabilizacijskih ukrepov v letu 1981.

Za klub, več iz prakse

Na 3. seji skupščine kluba samoupravljalcev, na katerih so sodelovali kot delegati predsedniki delavskih svetov in samoupravnih organov iz velike večine delovnih organizacij iz območja občine, so poleg delovne usmeritve sprejeli tudi nova pravila. Ta pravila dopolnjujejo osnovne samoupravne sporazume v tem, da bo odslej udeleževanje posameznega člana kluba bolj prilagodljivo, kar pa je odvisno predvsem od njegovega interesa in potrebe. S tem se je klub preosnoval v smislu sklepov 9. kongresa slovenskih sindikatov v takšno obliko dela občinskega sindikalnega sveta, ki financira nje-

govo funkcioniranje, izvajanje programa pa financirajo njegovi udeleženci.

Skupščina kluba samoupravljalcev, ki je bil ustanovljen pred dobrimi štirimi leti, je izbrala novega predsednika kluba. Izvolili so varnostnega inženirja Jožeta Naduja iz SOZD Slovenske železarnice - Tovil. Jože Nadu ima na področju samoupravljanja bogate izkušnje, sedaj pa je predsednik delavskega sveta v svoji delovni organizaciji. Izvolili so tudi nov 17 članski izvršni odbor.

V minulem obdobju je klub samoupravljalcev zavzel pomembno mesto v izobraževalnem procesu samoupravljalcev, premalo pa se je doslej uveljavil v delovnih organizacijah v tem smislu, da bi iz delovnih središč prihajale pobude za delo kluba. Prevečkrat je klub sam oziroma njegov izvršni odbor spodbujal akcije. V prihodnje naj bi bilo drugače in naj bi delavci bolj izkoristili možnosti, ki jih nudi klub. V to smer se bo pri delu usmeril klub v naslednjih letih.

Ivan Prebil, ki je kot predsednik kluba uspešno vodil njegovo delo v minulem obdobju pravi o delu: »Rezultati na skupščini sprejetih usmeritev bi bili še boljši, če bi bilo več različnih mnenj in interesov iz posameznih samoupravnih organov, samoupravnih skupnosti in delovnih organizacij. Mislim pa, da smo naredili veliko z organizacijo neposredne izmenjave izkušenj, pri razvijanju vsebine organizacije in metod samoupravljanja prakse. Nekaj je bilo tudi pomoči v obliki svetovanj delovnim organizacijam pri uresničevanju ustavne vsebine samoupravljanja, več pa je bilo s tega področja posvetov. Klub je dal nekaj pobud za reševanje posameznih problemov s področja samoupravljanja, ki so širšega značaja.«

Tudi v bodoče bo temeljna dejavnost kluba usmerjena v izobraževanje, izmenjavo mnenj in izkušnje, razpravo o aktualnih družbenopolitičnih vprašanjih in nudenje strokovne pomoči.

Jože Nadu

Na Viču se bodo tudi v prihodnje zavzemali za takšno obliko delovanja klubov, ki bo odsevalo neposredno interese delavcev in njihove potrebe. Pri tem bodo skušali doseči, da bi sodeloval čim širši krog samoupravljalcev v vseh središčih, tako v OZD, KS in SIS. Z različnimi neposrednimi oblikami izmenjave izkušenj o konkretnih vprašanjih samoupravljalke prakse in življenja pa mora vsi klub v prihodnje pomagati pri usposabljanju samoupravljalcev za uresničevanje njihovih pravic in dolžnosti.

»V tem trenutku bomo v klubu samoupravljalcev namenili največ pozornosti pripravi na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, uresničevanju gospodarske stabilizacije, uresničevanju načela delitve po delu in rezultatih dela in pripravi na 3. konferenco ZSS o socialni politiki in krepitvi socialne varnosti«, nam je povedal Jože Nadu.

V programu dela je posebej zanimivo, da je klub samoupravljalcev na več srečanjih v delovnih organizacijah in na ravni občine ocenil in preveril sistem delitve osebnih dohodkov in dogajanje tega sistema. To bo istočasno tudi preverjanje uresničevanja stališč 2. konference ZSS.

MILOVAN DIMITRIČ

Nekateri kršitelji
le na papirju

Naš izvršni svet je vse minulo leto dobival na mizo prošnje delovnih organizacij, ki so bile mnenja, da so iz tega ali onega razloga upravičene do tega, da povečajo limitirano maso za osebne dohodke. Dvajsetim delovnim organizacijam je bilo tako lani dovoljeno prekoračiti maso za izplačilo osebnih dohodkov, pri osmih delovnih organizacijah pa je izvršni svet ugotovil, da utemeljenih razlogov za to prekoračitev ni. Ob koncu leta je bilo v naši občini 24 delovnih organizacij, ki niso upoštevale Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980, torej 24 kršiteljev.

Številke so si zelo različne, tudi razlogi za kršitev Dogovora, člani našega izvršnega sveta pa so ugotavljali, da vse te številke in odstotki ne povedo vsega in pokažejo prave slike.

Če za primer vzamemo na primer Pleskoobla-go: Dovoljeno maso za osebne dohodke so prekoračili za 19,5 odstotka, osebni dohodki so se lani povečali za dvajset odstotkov, povprečni osebni dohodek na zaposlenega pa je bil lani 7.697 dinarjev.

Tudi Kovinska industrija Ig je v minulem letu prekoračila dogovorjeno maso za izplačilo bruto osebnih dohodkov - za 7,1 odstotka, osebni dohodek delavcev se je v povprečju povečal za 20 odstotkov v primerjavi z letom 1979, znašal pa je 8.949 dinarjev na delavca. Ob tem pa je treba seveda povedati, da so v tej delovni organizaciji dosegli v minulem letu boljše izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti, da so za šest odstotkov povečali fizično produktivnost dela, boljše izrabili delovni čas in tudi izredno dobro delili čisti dohodek in dohodek v korist sredstev, namenjenih za akumulacijo.

Podobne številke najdemo pri delovi organizaciji IGO, le da so osebni dohodki v primerjavi z letom poprej višji za nekaj odstotkov več.

Še bi lahko naštevali, vendar pa se lahko že ob nekaj primerih zamislimo. Vprašanje je namreč, če je metodologija, ki je predpisana za ugotavljanje pravilnosti oziroma nepravilnosti postopanja delovnih organizacij, povsem realna.

Kar preveč primerov namreč najdemo takih, ki so teoretično res prekršili dogovor, ob tem pa

Zagotovljen
denar
za štiri dodatne
učilnice
na Škofljici

Osnovna šola na Škofljici, ki jo gradimo z denarjem drugega samoprispevka, bo imela 16 in ne samo prvotno načrtovanih 12 učilnic. Istočasno bodo sedaj, ko je denar za dodatne štiri učilnice zagotovljen, gradili obe fazi.

Prva faza bo stala 65 milijonov, medtem ko bodo za drugo fazo odšteli okrog štiri milijone in pol. Ta denar bo zagotovila občinska izobraževalna skupnost in sicer v obliki brezobrestnega posojila. Občinska skupščina bo v desetih letih odplačala 2,6 milijona dinarjev, 2,4 milijona pa bo - prav tako v naslednjih desetih letih - odplačala šola sama.

Nova šola bo torej imela 16 učilnic, razdeljevalno kuhinjo, telovadnico in večnamenski prostor. Dograjena bo do naslednjega šolskega leta 1982/83.

so delovni ljudje dali od sebe vse, da bi bili poslovni rezultati kar najboljši.

Ob tem pa se seveda lahko vprašamo tudi ali so vse tiste delovne organizacije, ki so dogovorjeno maso za izplačilo osebnih dohodkov prekoračile z »dovoljenjem«, ker so navedle nekaj utemeljenih in upravičenih razlogov za ta korak, v resnici bile upravičene to storiti. Vprašamo se namreč lahko, ali so bile res primorane zaposliti nove delavce in niso imele v resnici nobene notranje rezerve, ali njihovi poslovni rezultati ob koncu leta ne bi mogli biti boljši...

ZAKAJ TAKO?

Premalo moralne
osveščenosti
med delegati?

Občinska kulturna skupnost Ljubljana Vič-Rudnik je dne 12. 3. sklicala 11. skupno sejo skupščine torej zbor uporabnikov in zbor izvajalcev. Seja obeh zborov bi se morala pričeti ob 13. uri v mali sejni dvorani občine.

Na programu je bilo 11 točk dnevnega reda. Delegati so prihajali in zasedali svoja mesta. Krepko čez 13. uro v dvorani še ni bilo vseh delegatov. Predsednik skupščine je nato vprašal prisotne: »Koliko vas je iz delovnih organizacij, ki ste pustili delo in prišli sem?« Dvignila se je skoraj polovica rok od prisotnih delegatov. Od vsakega zbora bi moralo seji prisostvovati okrog 50 delegatov. Tako pa jih je v zboru izvajalcev manjkalo približno 10 in nekaj v zboru uporabnikov.

Epilog seje je bil, da je predsednik skupščine vstal izza mize in menil: »Tovarišice in tovariši, ker v zborih manjka več delegatov, ne moremo biti sklepni v odločanju, zato sejo odpovedujem.« Ker sem bil na seji prisoten sam tudi kot delegat, se sprašujem: Mar smo šli v dvorano samo gledat, koliko je ura in nato domov?

Zakaj tako? Veliko delegatov je prišlo na sejo z avtobusom ali osebnimi vozili, izven Ljubljane, iz Velikih Lašč, Polhovega Gradca in od drugod. Kot vemo, bencin ni poceni, izguba časa prav tako ne. Dalje: tovarišice in tovariši delegati so zapustili pred zaključkom delovnega časa svoja delovna mesta, se pravi, da niso tokrat ne delali in ne sejali. In ne čudim se enemu izmed njih, ko je dejal: »Mislite, da rad sedim tu in čakam, mar bi bil v tovarni, tam je kruh, tu ga ni!«

To je ena plat medalje. Smo v stabilizacijskem letu. Delovni kolektivi prav zdaj končujejo leto uspehov ali neuspehov. Tudi taki mozaični kamenčki včasih pripeljejo marsikatero delovno organizacijo v izgubo, ko je krivec malomarno zapravljen denar, nedelo in izguba delovnega časa. Opisani primer je zgovoren. Takih primerov pa ni malo.

In druga plat medalje: mar se tovariši, ki niso prišli na sejo sploh zavedajo svoje politično moralne odgovornosti, ko podcenjujejo tako pomembne seje zborov skupščine, ko se razrešujejo naši problemi, hotenja in potrebe delovnega človeka in ko se odloča o našem denarju in s tem, kje in na kakšen način ga bomo bolj smotrno znali porabiti. Taka neodgovorna miselnost pa tudi slabo vpliva na ostale delegate, ki drugi lahko pridejo do spoznanja, »zakaj bi hodil na sejo, saj drugih tudi ni bilo«. Takim tovarišem delegatom manjka politično moralna osveščenost tudi do volilcev-občanov, ki so jih izvolili za tako pomembne naloge, kot je delovati v delegatskem sistemu. Saj prav od občana voljen delegat zastopa njegove in svoje interese na območju, kjer živi in dela. Poglavitna angažiranost delegata pa bi morala biti borba za skupne interese celotne družbene skupnosti, predvsem v krajevnih skupnostih, iz katerih delegat izhaja.

Tovariši delegati! Prav zdaj, v stabilizacijskem obdobju, bi se morali tega bolj zavedati in se kot delegati vključevati tudi v druge družbenopolitične organizacije ter tudi v njih sodelovati in razreševati vse pomembne in pereče probleme delovnega občana. Mar ne? **MARJAN GANTAR**